

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-272/18-P

Název	Masarykova základní škola Zruč-Senec, okres Plzeň-sever, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 197, 330 08 Zruč-Senec, část Zruč
E-mail	tgmzs@proactive.cz
IČ	75006316
Identifikátor	600071456
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Oldřich Šik, MBA
Zřizovatel	Obec Zruč-Senec
Místo inspekční činnosti	Školní 197, 330 08 Zruč-Senec
Termín inspekční činnosti	23. 3. – 28. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“ nebo „škola“ nebo „subjekt“) s devíti ročníky, školní družiny (dále jen „ŠD“) se sedmi odděleními a školní jídelny.

Subjekt zajišťuje základní a zájmové vzdělávání pro žáky z cca 17 měst a obcí i jejich stravování. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen „ŠVP ZV“), ve ŠD podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (dále jen „ŠVP ŠD“). Školu navštěvuje 446 žáků rozdělených do 19 tříd, z nichž 22 má speciální vzdělávací potřeby (dále jen „SVP“). Pro všechny, kteří to potřebují, jsou zpracovány individuální vzdělávací plány a plány pedagogické podpory.

Provoz školní družiny pro žáky prvního stupně základní školy je zajišťován denně od 11.00 do 16.30 hodin. Ve ŠD bylo ke dni inspekce zapsáno 181 účastníků. Úplata za zájmové vzdělávání činí 160 Kč měsíčně.

Výdej obědů ve školní jídelně probíhá po skončení vyučování nebo v době volné hodiny od 11.00 do 13.15 hodin, pro cizí strážníky od 10.30 do 11.00 hodin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Materiální vybavení školy umožňuje plnit ŠVP ZV. Vzdělávání probíhá v udržovaných, esteticky podnětných, čistých a proti vstupu cizích osob zajištěných budovách. V areálu školy je také školní jídelna, dvě dobře vybavené tělocvičny a školní hřiště s povrchem z přírodních materiálů, na rekonstrukci hřiště je již zpracován projekt. Žáci mají kromě kmenových učeben k dispozici i odborné učebny (cvičná školní kuchyně, počítačová učebna, učebna cizích jazyků). Učební pomůcky a učebnice jsou pravidelně doplňovány a aktualizovány. Využívány jsou sborovny a kabinety vybavené počítači s přístupem na internet a vnitřní sítí, vyučující disponují didaktickými materiály podle své odbornosti. Podmínky pro výuku pracovní výchovy se s nárůstem počtu žáků zhoršily, dílny i cvičná kuchyňka jsou málo prostorné. Organizace výuky podle pravidel školního řádu je funkční. Z důvodu nárůstu počtu tříd nemá ŠD pro svoji činnost vlastní prostory a jsou využívány kmenové učebny s částečně upraveným prostorem pro hry, odpočinek a relaxaci.

Ředitel subjektu má pro výkon řídicí funkce kvalifikační i osobnostní předpoklady. Systém řízení je promyšlený, odpovídající charakteru a velikosti školy. Potřebné pravomoci jsou delegovány na pověřené pedagogy. Oblast plánování je funkční, kontrolní činnost účelná, zaměřená především na kvalitu vzdělávacích postupů a práci se žáky se SVP, ale i na bezpečnost. Učitelům je poskytována účinná zpětná vazba o úrovni jejich práce. Povinná dokumentace je vedena, poskytuje průkazné údaje o vzdělávání a jeho průběhu. Důležité dokumenty jsou projednávány v pedagogické radě. V případě potřeby ředitel přijímá vhodná opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Prezentace školy na veřejnosti a způsob informování rodičů o činnosti školy jsou efektivní, o čemž, mimo jiné, svědčí významný nárůst počtu žáků ve škole i ŠD. Rodiče mají možnost se po domluvě informovat na žáka u třídního učitele i u vedení školy. Také vnitřní informační systém je funkční, což také dokládají odpovědi žáků i učitelů v dotazníkovém šetření.

Vzdělávací proces zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor složený z 24 učitelů včetně ředitele školy, pěti vychovatelek ŠD a jedné asistentky pedagoga. Příznivé jsou podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je plánované s ohledem na potřeby vzdělávání žáků. Prioritou je prohlubování předmětové odbornosti, osvojování účinných metod a forem práce a doplňování znalostí z oblasti školního poradenství. Ve školním roce 2016/2017 se učitelé zúčastnili celkem 23 vzdělávacích akcí. Informace z absolvovaného vzdělávání jsou efektivně předávány, jejich přínos je sledován a vyhodnocován v rámci hospitační činnosti vedení školy. Kvalita sledovaného vzdělávacího procesu svědčí o tom, že získané znalosti a dovednosti jsou účelně uplatňovány v praxi.

Výchovné poradenství zabezpečuje systematickou péči o žáky se SVP, poskytuje metodickou pomoc při vytváření plánů pedagogické podpory, případně IVP, zajišťuje ve spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky žákům i jejich zákonným zástupcům konzultační a základní poradenskou činnost, kontakt na školská poradenská zařízení a další odborné instituce, se kterými škola efektivně spolupracuje. Potřebná dokumentace je pečlivě vedena.

Výchovná poradkyně na druhém stupni se systematicky věnuje přípravě žáků na volbu povolání, napomáhá vycházejícím žákům i jejich zákonným zástupcům ve spolupráci s úřadem práce a školskými poradenskými zařízeními při výběru jejich profesního a společenského uplatnění. Účinná prevence rizikového chování žáků vychází především z preventivního programu školy, probíhá systémově a kontinuálně. Promyšlený plán práce umožňuje realizaci řady akcí, projektů a besed vedoucích k nastavení a podpoře harmonických vztahů v třídním kolektivu, k toleranci, zdravému životnímu stylu a předcházení nežádoucího chování žáků, kteří jsou o bezpečném chování ve škole prokazatelně poučovani podle předepsané osnovy. Úrazovost (počet úrazů na 100 žáků) se pohybuje kolem 10 %. Některé úrazy se opakují a je třeba najít souvislosti mezi jejich příčinami.

Financování činností školy bylo dobře zajištěno. Kromě státních příspěvků hospodaří škola také s vlastními příjmy a příjmy z doplňkové činnosti. Na provoz školy významně přispívá i zřizovatel. Od poslední inspekční činnosti se škole podařilo podstatně zvýšit finanční zdroje prostřednictvím realizovaných projektů spolufinancovaných z evropských fondů. Jsou tak připraveny rekonstruované místnosti pro moderní odborné učebny v půdních prostorách, promyšleno jejich vybavení i modernizace dalších odborných učeben. Finanční zdroje umožňují naplňovat cíle vzdělávání uvedené v ŠVP ZV i ŠVP ŠD.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Posuzovaná výuka na prvním stupni aktivně podporovala činnostní učení, byla promyšlená, dobře organizovaná. Vhodně se prolínaly formy a metody práce podporující aktivitu a zájem žáků, účelně byly zařazovány pohybové aktivity, prvky hudební výchovy a relaxační chvílky. Učitelé dbali na propojení výuky s reálnými situacemi a umožňovali žákům zažít úspěch. Cíleně rozvíjeli vzájemnou spolupráci, posilovali pozitivní vztahy, uplatňovali vstřícný přístup, průběžné hodnocení a motivaci. Skupinová práce a práce ve dvojici podporovala spolupráci žáků a upevňovala sociální vztahy ve třídě. Učitelé uplatňovali mezipředmětové vztahy, při výkladu nového učiva byl kladen důraz na názornost a porozumění, argumentaci a procvičení. Efektivita výuky byla docílena i účelným používáním didaktické techniky. Průběžné verbální hodnocení výkonů žáky motivovalo, současně jim poskytovalo zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva, pokroku nebo zlepšení. V závěru vyučovacích hodin měli žáci dostatek prostoru k sebehodnocení, zpravidla nechybělo ani shrnutí a hodnocení ze strany vyučujících.

Na druhém stupni byly hodiny českého jazyka a občanské výchovy výborně metodicky připravené. Vyučující efektivně motivovali žáky, cíle hodiny byly zřejmé, zaměřené na rozvíjení vědomostí, dovedností i postojů žáků. V hodinách se účelně střídaly různé formy a metody výuky, vhodně byly využívány učební pomůcky. Učitelé volili přiměřené tempo, vycházeli ze znalostí a zkušeností žáků, kteří měli dostatek prostoru k vyjadřování. Podporovali jejich kritické myšlení. Organizace výuky přispívala k vysoké aktivitě žáků.

Efektivita výuky anglického, německého a ruského jazyka závisela na pedagogické zdatnosti konkrétního učitele. Některé hodiny vedly žáky k aktivnímu osvojení

komunikativních kompetencí. Byl vytvářen prostor pro jejich mluvení na základě účelného střídání aktivizujících metod a forem práce. Žáci správně reagovali na pokyny a pracovali se zájmem. Tyto hodiny byly vedeny převážně v cizím jazyce. Část hodin byla zaměřena především na osvojování a upevňování gramatických jevů nebo slovní zásoby na základě frontální formy práce a žáci v nich neměli dostatečnou příležitost k aktivnímu užívání jazyka. Dvě zhlédnuté hodiny se vyznačovaly méně efektivním časovým plánováním výuky a zvolené pedagogické postupy nebyly zcela přiměřené věku žáků. Pro podporu anglického jazyka je od září 2017 ve vybraných předmětech využívána metoda CLIL („Content and Language Integrated Learning“ - výuka předmětu prostřednictvím cizího jazyka). Jedná se o několik krátkých vstupů v daném předmětu během školního roku. Přínos spočívá zejména ve znásobení příležitostí pro jazykové vzdělávání.

Hospitovaná výuka matematiky, fyziky, přírodopisu a chemie probíhala vždy v příznivé pracovní atmosféře podporující pozitivní myšlení žáků, kteří mohli projevat otevřeně své názory a postoje, popř. klást vyučujícím dotazy. V odůvodněných případech pedagogové poskytovali individuální podporu žákům s potřebou podpůrných opatření prostřednictvím částečných úprav organizace, obsahu a hodnocení vzdělávání. Pedagogové navazovali na předchozí vědomosti a zkušenosti žáků, úspěšně je motivovali k aktivní spolupráci. Převládala promyšlená frontální forma vyučování nejčastěji ve spojení s komunikativní metodou řízeného rozhovoru a samostatnou prací žáků, někdy organizovanou ve skupinách. V části hodin bylo k prezentaci učiva efektivně využito datových projektorů. Průběžné hodnocení poskytovalo žákům ve všech sledovaných hodinách účelnou zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich činností. V závěru hodin probíhalo většinou shrnutí probrané látky učitelem, hodnocení práce třídy bylo využito jen ojediněle, sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků bylo využito spíše výjimečně.

Organizace výuky tělesné, hudební a výtvarné výchovy byla převážně dobře volená, učitelé využívali odpovídající metody a formy práce, které dokázaly žáky zaujmout. Posloupnost činností v úvodní části jedné ze sledovaných hodin tělesné výchovy nedodržela doporučený postup od zahřátí k protažení, ale metody v hlavní části hodin byly promyšlené i vhodně strukturované. Výsledky výtvarné činnosti žáků jsou také prezentovány v prostorách školy.

Žáci vykazovali dobré znalosti, vyučující je vedli k dodržování nastavených pravidel. Ve výuce převažovalo pozitivní motivační hodnocení učitelem, často zaměřené na individuální pokrok žáků, přiměřeně bylo využíváno sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků. Ve třídách panovala příjemná atmosféra, projevoval se velmi dobrý vztah mezi žáky a učiteli, respektovány byly individuální potřeby žáků.

Zájmové vzdělávání bylo zaměřeno na smysluplné trávení volného času žáků s využitím her, spontánních i pravidelných zájmových činností. V průběhu hospitační činnosti vychovatelky ŠD nabízely žákům rozmanité činnosti, respektovaly jejich individuální zájmy i potřebu relaxace a regenerace. Pravidelně byly zařazovány venkovní pohybové aktivity, které žáky bavily a vedly k rozvoji schopnosti aktivního trávení volného času. Vzájemný postoj vychovatelek a žáků byl velmi vstřícný, v průběhu hospitací převládala příjemná a klidná atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má nastavený efektivní systém sledování, analyzování a zveřejňování výsledků výchovy a vzdělávání žáků. Vedení školy kontroluje a vyhodnocuje spolu s poradními orgány výsledky vzdělávání, zveřejňuje je ve výročních zprávách. Hodnocení za jednotlivá

čtvrtletí probíhá v rámci pedagogické rady a k jeho objektivizaci využívá škola externí vyhodnocení národního i komerčního testování. Ve školním roce 2016/2017 byly posuzované výsledky z matematiky a chemie v devátém ročníku výborné, z českého jazyka se pohybovaly mírně nad průměrem ostatních škol. Až na výjimku v roce 2014/2015, kdy prospěchově horší deváté třídy dosáhly slabších výsledků v přírodovědném i společenskovědním přehledu, se pohybují výsledky žáků převážně nad průměrem ostatních základních škol. Pozitivně je nastaveno i hodnocení výsledků vzdělávání v rámci školy prostřednictvím pravidel hodnocení. Ve školním roce 2016/2017 nebyl hodnocen žádný žák jako neprospívající a naopak 67 % žáků prospělo s vyznamenáním. O soustavném pozitivním působení školy svědčí převaha pochval žáků nad výchovnými opatřeními k posílení kázně, přičemž v uplynulém školním roce nemusela být žádnému z žáků snížena známka z chování. Díky pomoci třídních učitelů a dobré práci výchovného poradce s výběrem vhodných středních škol jsou žáci v přijímání do maturitních i učebních oborů dlouhodobě úspěšní.

Motivaci žáků k dosahování dobrých výsledků pomáhá jejich cílené zapojování do různých soutěží a předmětových olympiád, kde dosahují úspěchů v okresních (matematická olympiáda 3. místo, dějepisná olympiáda 1. místo) i krajských (logická olympiáda – semifinále) kolech. Ve sportovní oblasti dosahovali žáci lepších výsledků především v atletických soutěžích.

Výsledky práce ŠD škola monitoruje především vyhodnocováním pořádaných akcí. Informace o svých aktivitách pravidelně zveřejňuje na webových stránkách školy. K výrazným kladům ovlivňujícím chod ŠD přispívá vstřícnost vedení školy a konstruktivní komunikace a spolupráce vychovatelek, učitelů, žáků a jejich zákonných zástupců. K významným akcím, ve kterých se prezentují výsledky činnosti ŠD, patří již tradičně pořádané velikonoční a vánoční výstavy výtvarných a rukodělných prací žáků ŠD v obci.

Velmi důležitá je i spolupráce s obcí. Zřizovatel se snaží v co největší možné míře poskytovat hlavně finanční prostředky tak, aby bylo stále možné vylepšovat pracovní prostředí pro žáky, učitele i ostatní zaměstnance. Žáci pak prezentují výsledky své práce na řadě kulturních akcí pro veřejnost, podílejí se na přípravě výstav, vyrábějí dárky pro dětský domov a navštěvují s kulturním programem i domovy důchodců. Se školou úzce spolupracuje také DDM Kamarád Třemošná, který zajišťuje provoz zájmových útvarů. Činnost má pozitivní dopad v oblasti prevence negativních jevů.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Byl navýšen nejvyšší povolený počet žáků ve školní družině o 70 (na 200). Pro činnost školní družiny jsou využívány pouze kmenové učebny tříd prvního stupně.
- Významně se zvýšil počet žáků ve škole (o 103) a zvýšil se počet žáků školní družiny o 100. Podstatně se snížil počet evidovaných žáků se SVP.
- Byly rekonstruovány podkrovní prostory pro účelné využití odborných učeben a zefektivnilo se využívání finančních prostředků z projektové činnosti.

Silné stránky

- Efektivní spolupráce se zřizovatelem především v oblasti financování materiálního rozvoje školy.
- Vedení školy se soustavně vzdělává, což má pozitivní dopad na kvalitu řízení.

- Pedagogové a žáci projevují vzájemný respekt, komunikují zdvořilým, přátelským způsobem. Výuka je promyšlená, přihlíží k dosavadním zkušenostem a znalostem žáků a jejich specifickým potřebám. Pedagogové pomáhají žákům vytvářet pozitivní vztahy a učí je vzájemně spolupracovat.
- Výborná je prezentace činnosti zájmového vzdělávání na veřejnosti.
- Škola dosahuje dlouhodobě výborných výsledků v souladu s požadavky ŠVP a žákům poskytuje efektivní podporu za účelem dosažení očekávaných výsledků vzdělávání.

Příklady inspirativní praxe

- Pravidelné tematické výstavy rukodělných a výtvarných prací žáků pro veřejnost a spolupráce vychovatelek při veřejných výstavách pro veřejnost.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dovybavit prostory pro výuku pracovní výchovy.
- Provést detailní analýzu úrazovosti s cílem najít možnosti pro její snížení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 203/2002 vydaná Obcí Zruč-Senec včetně dodatků č. 1 - 3
2. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku platné ve školním roce 2017/2018
3. Třídní výkazy a katalogové listy (školní matrika) vedené ve školním roce 2017/2018
4. Doklady o přijímání žáků (rozhodnutí) za školní rok 2016/2017
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání včetně dvou doplňků a Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2017/2018
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
7. Třídní knihy od školního roku 2016/2017
8. Rozvrh vyučovacích hodin, Školní řád a Vnitřní řád školní družiny platné ve školním roce 2017/2018
9. Záznamy z pedagogických rad od školního roku 2016/2017
10. Doklady o přijímání žáků pro školní rok 2017/2018
11. Kniha úrazů a záznamy o úrazech od školního roku 2016/2017, Osnova poučení žáků a učitelů o bezpečnosti a ochraně zdraví
12. Dokumentace výchovného poradenství a prevence (např. plány, Plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány) vedená ve školním roce 2017/2018
13. Protokoly a inspekční zprávy od školního roku 2011/2012
14. Účetní výkazy k 31. 12. 2017
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9)

nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

PaedDr. Ondřej Kožíšek v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, odborice pro oblast
základního vzdělávání

Mgr. Lenka Rusnoková v. r.

Mgr. Alena Tomcová, školní inspektorka

Mgr. Alena Tomcová v. r.

Mgr. Kateřina Trčková, odbornice pro oblast
humanitního vzdělávání

Mgr. Kateřina Trčková v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Ing. Monika Zelená v. r.

V Plzni 25. dubna 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

PhDr. Oldřich Šik, MBA, ředitel školy

PhDr. Oldřich Šik, MBA v. r.

Ve Zruči – Senci 26. dubna 2018